

DATOS IDENTIFICATIVOS

Literatura hispanoamericana II

Materia	Literatura hispanoamericana II			
Código	V01G400V01937			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	9	OP	4	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán			
Departamento				
Coordinador/a	Hernández Arias, Rocío			
Profesorado	Hernández Arias, Rocío Luna Selles, Carmen			
Correo-e	rociohernandezarias@uvigo.gal			
Web	http://https://moovi.uvigo.gal/			
Descrición xeral	Estudo e análise de movementos e temas definitorios da literatura hispanoamericana dende o fin de século ata a actualidade.			
	Materia do programa English Friendly. Os/as estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.			

Resultados de Formación e Aprendizaxe

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B2	Adquisición dos fundamentos metodolóxicos e críticos que permita ao estudantado acceder ao exercicio da actividade profesional cunha formación versátil e interdisciplinar.
B5	Capacidade do estudantado para comprender as interrelacións pertinentes entre os diversos ámbitos de estudo que integran o título.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
C3	Coñecemento da literatura galega, española e portuguesa.
C6	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise literaria.
C9	Coñecemento de retórica e estilística.
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D4	Capacidade para adaptarse a novas situacións.
D6	Capacidade de xestionar a información.
D7	Apreciación da diversidade e a multiculturalidade.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D9	Capacidade crítica e de autocrítica.
D10	Capacidade de análise e síntese.

Resultados previstos na materia

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe				
Coñecer os principais fitos da literatura escrita en lingua española, con especial atención aos contextos socioculturais nos que se producen	A1	B1	C3	D2	
	A2	B2	C6	D4	
	A5	B5	C9	D6	
		B7		D7	
				D8	
				D9	
				D10	
	Coñecer e comprender algunhas ferramentas vinculadas ás Humanidades Dixitas a través da literatura hispanoamericana.	A2	B1	C6	D4
		A5	B2		D6
			B7		D7
				D9	

Contidos

Tema	
1. Modernidade e literatura	1.1. O concepto de modernidade en Hispanoamérica: contexto histórico-cultural 1.2. O Modernismo de Horacio Quiroga 1.3. Rexionalismo e indixenismo 1.4. Novela da revolución mexicana 1.5. Novela vanguardista experimental 1.6. O ultraísmo de Jorge Luis Borges 1.7. Literatura politizada: literatura do mundo obreiro
2. A nova novela hispanoamericana	2.1. A renovación post-vanguardista: contexto histórico-cultural 2.2. O concepto do real-maravilloso 2.3. O realismo máxico 2.4. Novela de dictador 2.5. A narrativa de Cortázar e a súa relación co xogo 2.6. Novelación histórica
3. Postmodernidade	3.1. O concepto de postmodernidade e o seu contexto histórico-cultural 3.2. Tendencias da novela hispanoamericana de finais do século XX 3.3. Literatura femenina e feminista de finais do século XX
4. O século XXI	4.1. Multiplicidade de contextos e voces no século XXI 4.2. Tendencias literarias das décadas dos 2000 e 2010 4.3. Agora

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Lección maxistral	47	0	47
Estudo previo	0	70	70
Eventos científicos	2	2	4
Aprendizaxe baseado en proxectos	0	40	40
Estudo de casos	6	5	11
Prácticas con apoio das TIC	0	2	2
Proxecto	9	20	29
Presentación	6	10	16
Exame de preguntas de desenvolvemento	0	3	3
Observación sistemática	0	1	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Presentación da materia, do sistema de avaliación e das actividades que se realizarán na aula e fóra dela.
Lección maxistral	Exposición do material relacionado cos contidos da materia. Explicación das lecturas e traballos relacionados. Participación do alumnado nas preguntas da profesora.
Estudo previo	Lecturas obrigatorias. Lectura de bibliografía secundaria para os traballos. Búsqueda de información en Internet.
Eventos científicos	Asistencia a seminarios ou congresos relacionados coa materia que se produzan na facultade e dos que se entregará un informe.

Aprendizaxe baseado en proxectos	Aprendizaxe de uso de novas tecnoloxías aplicadas ás Humanidades Dixitais a través do proxecto final individual.
Estudo de casos	Estudo e debate de algunhas das obras de lectura obligatoria nas horas de aula.
Prácticas con apoio das TIC	Prácticas con xestores bibliográficos.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Aprendizaxe baseado en proxectos	Explicación dos pasos a seguir para a realización do proxecto final.
Probas	Descrición
Proxecto	Explicación da natureza do proxecto, instalación de ferramentas e introducción aos usos e aplicación das mesmas. Tutoría para a planificación do traballo.
Presentación	Atención electrónica personalizada para a selección do tema de traballo e a planificación do mesmo. Atención presencial personalizada para a resolución de dúbidas.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Lección maxistral	Presencia activa e participación	5	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6	D2 D6 D7 D8 D9 D10
Eventos científicos	Asistir aos eventos seleccionados e presentar o informe correspondente.	5	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D4 D6 D7 D8 D9 D10
Aprendizaxe baseado en proxectos	Planificación do proxecto e métodos de aplicación do mesmo	5	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D4 D6 D7 D8 D9 D10
Estudo de casos	Participación activa no debate sobre as lecturas obrigatorias	5	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D4 D6 D7 D8 D9 D10
Prácticas con apoio das TIC		0				
Proxecto	Desenvolvemento de habilidades dixitais. Interese e aplicación dos coñecementos de Humanidades Dixitais	30	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D4 D6 D7 D8 D9 D10
Presentación	Selección de temática para presentación. Presentación individual en contexto de comunicación científica. Respuesta a preguntas sobre la investigación.	20	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6 C9	D2 D4 D6 D7 D8 D9 D10

Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame final de preguntas de desenvolvemento sobre o contido do programa	25	A1 A2 A5	B1 B2 B5 B7	C3 C6	D2 D6 D7 D8 D9 D10
Observación sistemática	Asistencia Participación	5				D6 D7 D8 D9 D10

Outros comentarios sobre a Avaliación

LECTURAS OBLIGATORIAS (TODAS AS MODALIDADES)

- Horacio Quiroga (1908). *Historia de un amor turbio*.
- Ricardo Güiraldes (1926). *Don Segundo Sombra* • Jorge Icaza (1934). *Huasipungo*.
- Mariano Azuela (1916). *Los de abajo*.
- Leopoldo Marechal (1948). *Adan Buenosayres*.
- Pierre Quiroule (1925). *Ella y él. Preludiando el libre amar* [accesible en Moovi].
- Alejo Carpentier (1949). *El reino de este mundo*.
- Miguel Ángel Asturias (1946). *El señor presidente*.
- Juan Rulfo (1955). *Pedro Páramo* • Gabriel García Márquez (1967). *Cien años de soledad*.
- Julio Cortázar (selección de cuentos [accesibles en Moovi]).
- Mario Vargas Llosa (1963). *La ciudad y los perros*.
- Roberto Bolaño (1984). *Diario de bar*.
- Nona Fernández (2000). *El cielo*.
- Gabriela Wiener (2008). *Sexografías*.

AVALACIÓN

Se non se supera o 50%, haberá que presentarse á avaliación única de xullo.

A. Avaliación continua

1. Observación sistemática (5%)

- Asistencia ás sesións de aula, prácticas e titorías. As situacións especiais ou persoais que podan afectar a este apartado deben falarse individualmente coa profesora cunha planificación adecuada.
- Participación nas sesións nas que se plantexe un debate, colaboración no desenvolvemento da sesión.

2. Exame de preguntas de desenvolvemento (25%)

- Exame final de tres horas.
- Constará de seis temas de desenvolvemento dos que o alumnado terá que elixir catro para desenvolver.

3. Presentación (20%)

- Sesión de presentación de traballos individuais na forma de congreso ou reunión científica na que os alumnos asumirán os papeis de ponente e moderador.
- O tema a desenvolver e presentar elixirase a principios de marzo e se discutirá individualmente coa profesora
- O alumnado tentará propoñer aos conferenciantes preguntas sobre as súas presentacións.
- Deberá entregarse á profesora unha proba escrita do traballo desenvolvido. Poderá ser a presentación utilizada durante a sesión ou ben o traballo escrito ou *paper* derivado dela.

4. Proxecto (30%)

- Proxecto individual no que se levarán a cabo tarefas relacionadas coas Humanidades Dixitais.
- Elección de texto para editar coa linguaxe TEI.
- Descarga e uso das aplicacións necesarias para desenvolver o proxecto.
- Resultado final do traballo.

5. Estudo de casos (5%)

- Demostrar que se leron as lecturas obrigatorias e a bibliografía secundaria delas.
- Participar activamente no debate de cada caso.

6. Aprendizaxe baseado en proxectos (5%)

- Instalar adecuadamente as ferramentas dixitais necesarias para o desenvolvemento do proxecto.
- Planificar adecuadamente o proxecto e mostrar resultados de maneira periódica.

7. Eventos científicos (5%)

- Asistir ás conferencias ou seminarios determinados pola profesora.
- Presentar os informes requeridos en tempo e forma.

8. Lección maxistral (5%)

- Asistencia ás sesións de aula, prácticas e titorías. As situacións especiais ou persoais que podan afectar a este apartado deben falarse individualmente coa profesora cunha planificación adecuada.
- Participación nas sesións nas que se plantexa un debate, colaboración no desenvolvemento da sesión.

B. Avaliación semipresencial

1. Exame de preguntas de desenvolvemento (30%)

- Exame final de tres horas.
- Constará de seis temas de desenvolvemento dos que o alumnado terá que elixir catro para desenvolver.

2. Presentación (30%)

- Sesión de presentación de traballos individuais na forma de congreso ou reunión científica na que os alumnos asumirán os papeis de ponente e moderador.
- O tema a desenvolver e presentar elixirase a principios de marzo e se discutirá individualmente coa profesora
- O alumnado tentará propoñer aos conferenciantes preguntas sobre as súas presentacións.
- Deberá entregarse á profesora unha proba escrita do traballo desenvolvido. Poderá ser a presentación utilizada durante a sesión ou ben o traballo escrito ou *paper* derivado dela.
- O alumnado semipresencial pode facelo de xeito virtual.

3. Proxecto (30%)

- Proxecto no que se levarán a cabo tarefas relacionadas coas Humanidades Dixitais.
- Elección de texto para editar coa linguaxe TEI.
- Descarga e uso das aplicacións necesarias para desenvolver o proxecto.
- Resultado final do traballo.

4. Observación sistemática (10%)

- Asistencia a titorías.

- Mostrar interese no desenvolvemento da materia.
- Seguemento das lecturas obrigatorias.

C. Avaliación única: Exame de preguntas de desenvolvemento

- Exame final de tres horas.
- Constará de seis temas de desenvolvemento dos que o alumnado terá que elixir catro para desenvolver.

C. Convocatoria de xullo: Exame de preguntas de desenvolvemento

- Exame final de tres horas.
- Constará de seis temas de desenvolvemento dos que o alumnado terá que elixir catro para desenvolver.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Asturias, Miguel Ángel, **El señor presidente**, 84-89666-51-2, CSIC, 2000

Azuela, Mariano, **Los de abajo**, 84-00-06884-X, CSIC, 1988

Carpentier, Alejo, **El reino de este mundo: relato**, 9789561126060, Universitaria, 2019

García Márquez, Gabriel, **Cien años de soledad**, 4-376-0494-X, Cátedra, 1987

Güiraldes, Ricardo, **Don Segundo Sombra**, 84-376-0151-7, Cátedra, 1998

Icaza, Jorge, **Huaspungo**, 84-376-1251-9, Cátedra, 1994

Marechal, Leopoldo, **Adán Buenosayres**, 84-7039-704-4, Castalia, 1994

Quiroga, Horacio, **Historia de un amor turbio**, Alfar, 2019

Rulfo, Juan, **Pedro Páramo**, 84-376-0418-4, Cátedra, 2002

Vargas Llosa, Mario, **La ciudad y los perros**, Alfaguara, 1997

Wiener, Gabriela, **Sexografías**, 9788496614536, Melusina, 2008

Fernández, Nona, **El cielo**, Cuarto Propio, 2001

Bibliografía Complementaria

Bolaño, Roberto, **Diario de bar**, 9788420431550, Alfaguara,

Recomendacións

Materias que continúan o temario

Literatura hispanoamericana I/V01G400V01936

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Literatura hispanoamericana I/V01G400V01936

Outros comentarios

1. PLAXIO: A copia ou plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame suporá un 0 nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o estudantado da súa responsabilidade neste aspecto.

2. CORRECCIÓN LINGÜÍSTICA: Na avaliación terase en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

3. USO DA PLATAFORMA MOOVI: É responsabilidade do estudantado consultar os materiais dispoñibles na plataforma (novidades, documentos, cualificacións) e estar ao tanto dos avisos e das datas de realización das diferentes probas.

4. BIBLIOGRAFÍA SECUNDARIA: A lista de bibliografía secundaria entregarase a través de plataforma ao inicio de cada tema.

5. ALUMNADO INTERNACIONAL: O alumnado internacional someterase aos mesmos requerementos que o resto do alumando.

6.. TITORÍAS: O horario de titorías entregarase no comezo do cuatrimestre. As consultas enviadas por correo-e serán respondidas dentro dese mesmo horario.
